

Aparcament de l'estació de França, on s'ubicarà la futura Biblioteca Provincial de Barcelona.

Govern, Generalitat i ajuntament exposen les seves idees sobre el macroequipament 'maleït' de la ciutat, per fi en marxa i amb data d'entrega prevista per al 2027. La potència editorial de la capital catalana es perfila com a eix temàtic.

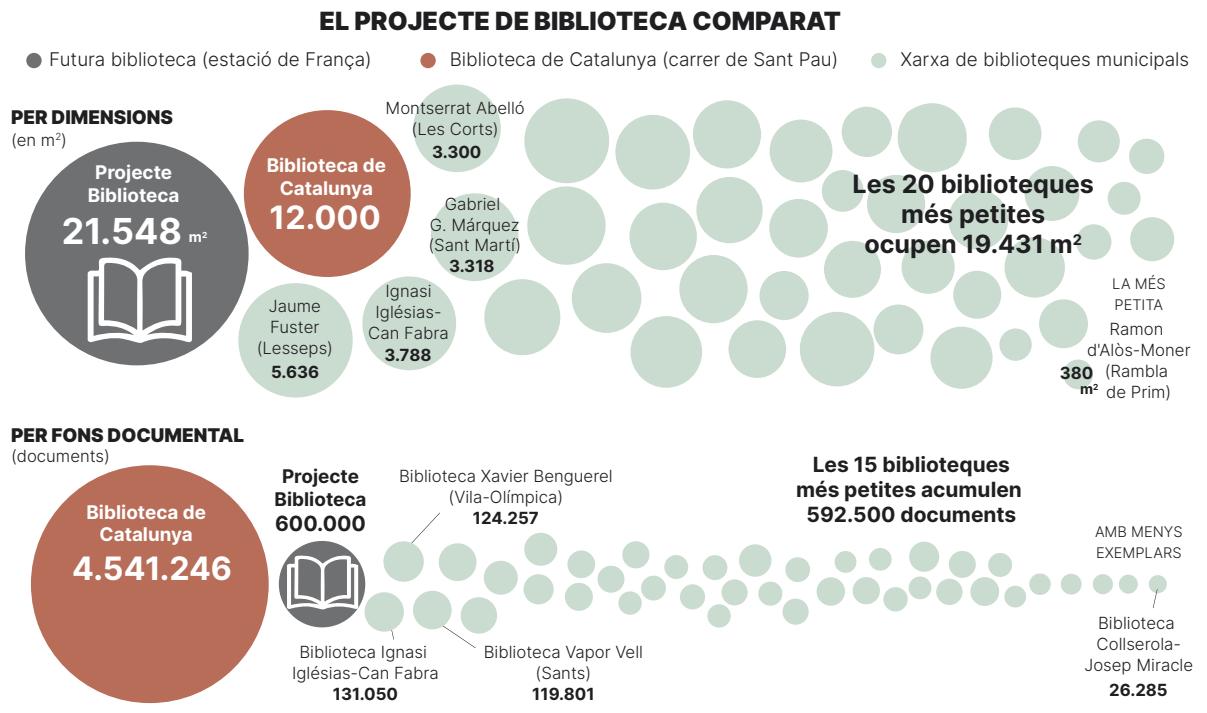
La gran Biblioteca Estatal explorarà Barcelona com a capital de l'edició

RAMÓN VENDRELL
 Barcelona

La xarxa de biblioteques públiques de Barcelona consta de 40 centres que sumen gairebé dos milions i mig de documents (exactament 2.455.515 dimecres passat). La ràtio de documents per habitant de la ciutat és d'1,5, la recomanada pels estàndards internacionals per a poblacions de la mida de la capital catalana. I els barcelonins tenen una biblioteca a una mitjana d'entre 15 i 20 minuts a peu. Al marge del sistema municipal, la Biblioteca de Catalunya té una col·lecció de més de quatre milions i mig d'exemplars.

¿Necessita, doncs, Barcelona la Biblioteca Pública de l'Estat? Parlem d'un edifici de nova planta projectat pels estudis Nitidus Arquitectes i Serveis d'Arquitectura Betarq al costat de l'estació de França, de 16.168 metres quadrats útils i 55 milions de pressupost, que començarà a construir-se el 2023 i hauria d'estar acabat el 2027.

EQUIVALENTS. Malgrat que triplica la superfície de la biblioteca municipal més gran de Barcelona (la Jaume Fuster, de 5.636 metres quadrats) i més que quintuplica el cost de l'última (la

Gabriel García Márquez: 9,6 milions d'euros), un cop d'ull als equipaments més o menys equivalents inaugurats recentment a l'estranger relativitza magnituds. La Biblioteca Central Oodi de Hèlsinki (2018) té 17.000 me-

tres quadrats i va costar 98 milions; la Biblioteca Central de Calgary (2018) té 22.300 metres quadrats i va costar 215 milions; l'edifici Dokki d'Aarhus (2015) té 60.000 metres quadrats (la biblioteca només n'ocupa 35.600) i

va costar 280 milions; la Biblioteca de Birmingham (2013) té 31.000 metres quadrats i va costar 217 milions; la Biblioteca Pública de Stuttgart (2011) té 20.000 metres quadrats i va costar 79 milions.

¿PER QUÈ? Les tres administracions implicades (Govern d'Espanya, que aporta els diners; Ajuntament de Barcelona, que brinda el sòl, i Generalitat de Catalunya, que en tindrà la gestió) tenen una opinió coincident. «La

Provincial [comença el ball de noms] està contemplada en tots els plans de biblioteques de Barcelona des de fa dècades i sense ella el sistema està incomplet», diu Josep Vives, director general de Promoció Cultural i Biblioteques de la Generalitat. I afegeix: «De la mateixa manera que l'Hospital de la Vall d'Hebron compta amb unitat de cremats, entre molts altres serveis que no tenen els hospitals més petits, la Provincial tindrà molta més potència que la resta de biblioteques de Barcelona, de les quals, a més, podria ser el centre generador d'idees i activitats».

Si la denominació utilitzada és Biblioteca Central Urbana, és que parla un representant de l'ajuntament. «La Central Urbana coronarà, no pas tancarà, la xarxa de biblioteques públiques de la

«La Biblioteca Provincial tindrà molta més potència que la resta de biblioteques de la ciutat»

JOSEP VIVES
DIRECTOR GENERAL DE PROMOCIÓ CULTURAL I BIBLIOTEQUES

ció de Biblioteca Pública de l'Estat, però només per això no es fa la festa. «Nosaltres visualitzem un centre de reflexió cultural entorn del llibre, amb un programa dens d'exposicions, debats, conferències...», aporta Martí.

«Tindrà un auditori amb 300 butaques i un altre amb 120. I Barcelona té el magnetisme per atraure qualsevol autor del món», diu, emballant-se, Vives.

«La biblioteca compta amb espais polivalents els usos dels quals aniran definint els usuaris –assenyala Gálvez–. Un equipament d'aquestes característiques ha d'anar més enllà de fomentar la lectura per oferir un nou paradigma. En aquest sentit, pot acollir des de presentacions teatrals fins a concerts. I en el programa de necessitats hem parlat d'una comitoteca i de tenir molt en

ciutat», diu Jordi Martí, regidor de Cultura. El regidor no aprecia contradicció entre l'aposta del consistori per la descentralització de la cultura i el futur colós. «Que defensem i executem la distribució d'espais i activitats per tota la ciutat no significa que estem en contra de grans equipaments amb un gran potencial –diu Martí–. Això sí, cal definir molt bé què ha d'ofrir perquè sigui útil. El repte és crear un centre cultural que ocasionalment pugui atraure els habitants de tota la ciutat».

María José Gálvez, directora general del Llibre i Foment de la Lectura, tanca l'assumepte nominal: «Serà la Biblioteca Pública de l'Estat de Barcelona sí o sí: ho diu la llei».

LES ACTIVITATS. La comissió formada per Govern, Generalitat i ajuntament no ha dedicat fins ara gaire temps a pensar en els continguts del continent. El mal d'ull que des de les seves ja remotes primeres formulacions ha perseguit el projecte ha fet que les autoritats s'hagin concentrat a garantir l'inici de les obres. Disposem d'almenys cinc anys per concretar l'oferta.

La guarda dels exemplars del dipòsit legal, l'adquisició i conservació de patrimoni bibliogràfic i la construcció d'una col·lecció que es proposa de 600.000 documents van aparellades a la condi-

«Visualitzem un centre de reflexió cultural al voltant del llibre, amb un programa dens d'activitats»

JORDI MARTÍ
REGIDOR DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT BARCELONA

compte petits i joves. Les interaccions amb la tecnologia i la ciència s'estan revelant atractives per a aquests públics».

L'ESPECIALITAT. Si bé generalista per definició, no estaria de més que la Biblioteca Pública de l'Estat/Provincial/Central tingué una especialitat que la diferenciés. O algunes. En una coincidència les tres administracions. «Barcelona ha sigut i és una capital mundial de l'edició i això cal aprofitar-ho», diu Martí, i hi estan d'acord Vives i Gálvez. Les possibilitats al voltant d'aquesta capitalitat són infinites i explorar-les és «natural», en paraules de Gálvez. Vives també fa lliscar la força tecnològica de la ciutat com a territori atractiu, així com el veïnatge amb l'estació de França i la proximitat del Parlament.

LA GESTIÓ. La gestió de la biblioteca serà «legalment i estatutàriament» competència de la Generalitat, remarca Vives. No obstant, Martí reclama la màxima integració dins del sistema barceloní gestionat pel consistori i la Diputació de Barcelona. «Altrament, no tindrà sentit», diu. «Quan l'elefant s'ajunti al sistema cultural existent, seran necessaris canvis i correccions –avança Vives–. Però el nostre compromís amb el Consorci de Biblioteques de Barcelona és total». ■

«Espero que no hi hagi problemes de gestió»

MARÍA JOSÉ GÁLVEZ
DIRECTORA GEN. DEL LLIBRE I FOMENT DE LA LECTURA